วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

The Vision Of School Administrators Affecting Academic Administration Efficiency In Schools Under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

ศิรินภา จิตรศิริชล* สรรเสริญ หุ่นแสน** กัญภร เอี่ยมพญา***
Sirinapha Jitsirichol* Sunsuen Hunsaen** Kanporn Aiemphaya***
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
Rajabhat Rajanagarindra University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับวิสัยทัศน์ผู้บริหารของสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 4) วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 297 คน ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า

1) วิสัยทัศน์ผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ และ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์

2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงาน ด้านวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

3) วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}=.748) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเรียงตามลำดับ ค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย คือ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 56.20 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z'Y = .228Z_2 + .325Z_3 + .235Z_1$$

คำสำคัญ: วิสัยทัศน์ผู้บริหาร, ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the level of vision of school administrators; 2) the level of academic administration efficiency of schools; 3) the relationship between the vision of school administrators and the academic administration efficiency of school administrators; and 4) the vision of school administrators that affect the academic administration efficiency. The sample consisted of 297 administrators and teachers in schools under Chonburi primary educational service area office 2 in the academic year 2021. The research instrument was questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings found that:

1) The level of vision of school administrators was at the highest level, ranking by mean scores from high to low: vision implementation, vision creation, and vision dissemination.

2) The level of academic administration efficiency of schools was at the high level, ranking by mean scores from high to low: teaching in school, academic plan, learning results evaluation and transformation, school curriculum development, and educational supervision.

3) The relationship between the vision of school administrators and the academic administration efficiency of school administrators was the high positive correlation (r_{xy} = .748) with the statistical significance of .01.

4) The vision of school administrators that affect the academic administration efficiency was ranked by the predictive equation from high to low: educational supervision, vision implementation, and vision creation. They could be used to predict academic administration efficiency of schools at 56.20%. The predictive equation could be written in the form of standard score as follows: Z'Y = Z'Y = .228Z2 +.325Z3 +.235Z1

Keywords: The Vision of School Administrators, Academic Administration Efficiency, Schools

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 มาตรา 6 นิยามการศึกษาว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของคนและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมี

เจตนารมณ์ มุ่งให้การจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข และมาตราที่ 4 และในมาตรา 39 กำหนดให้ มุ่งให้กระจายอำนาจ ในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนด้วยการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่า มีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะผลผลิตของสถานศึกษาคือการสร้างมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีความรู้ มีจริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 41)

การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ดังนั้นจึงควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานของชาติ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลก ยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงถือว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการศึกษา (Edward W. Smite and others, 1971, p. 70)

การบริหารสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งพบว่าปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกระดับคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ หลักสูตรมีสาระเนื้อหาแน่นเกินไป และใช้เหมือนกันหมด โดยไม่คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอนยังยึดหลักการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน เน้นการท่องจำมากกว่าการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือประสบการณ์จริง หนังสือเรียนเป็นเพียงแบบฝึกหัดที่มีคำตอบเพียงคำตอบเดียวแทนที่จะเป็นคำถามแบบปลายเปิด ครูผู้สอนยังยึดติดกับวัฒนธรรมการสอนแบบเดิม ๆ ทั้งที่หลักสูตรปัจจุบันเน้นการคิดวิเคราะห์ แต่วิธีสอนยังไม่สอนให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าว และผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วน ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานด้านการพัฒนาทักษะผู้เรียน จึงทำให้การจัดการด้านการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 10)

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีความสำคัญในการบริหารองค์การและสถานศึกษาเพื่อผลักดันให้องค์การหรือสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงควรจะต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และนำวิสัยทัศน์มาผลักดันให้เกิดผลสู่การปฏิบัติ นำองค์การไปสู่เป้าหมายที่ต้องการตามวิสัยทัศน์ การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารจึงเป็นประเด็นสำคัญต่อการชี้แนวทางการพัฒนาองค์กร และในทำนองเดียวกันก็จะสะท้อนถึงคุณลักษณะหรือความสามารถของผู้นำด้วยจากวิสัยทัศน์นี้เองว่าผู้บริหารสามารถสร้างภาพอนาคตที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และมุ่งมั่นผลักดันทุกวิถีทางที่จะให้ภาพ

อนาคตตามวิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง เพื่อให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการศึกษา (ภานุวัฒน์ กาศแก้ว, 2559, หน้า 20) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงพฤติกรรมเป็นผู้นำสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ เผยแพร่วิสัยทัศน์ สามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการสร้างวิสัยทัศน์ต้องเกิดจากความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนใช้ข้อมูลทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อให้เกิดเป็นวิสัยทัศน์ที่ดีที่สุดเหมาะสมกับสถานศึกษา และนำวิสัยทัศน์ไปเผยแพร่สู่ผู้ปฏิบัติให้เข้าใจได้ตรงกัน จนเกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามข้อกำหนดในวิสัยทัศน์ ด้วยการนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติให้เกิดผลจริง โดยบูรณาการทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งผู้บริหารต้องใช้ความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมและใช้ความพยายามที่จะริเริ่มสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่ เพื่อสร้างความผูกพันร่วมกันระหว่างบุคลากรขององค์กรภายใต้เงื่อนไขตามวิสัยทัศน์นั้น ๆ (สุภาวัฒน์ แสงคำมี, 2561, หน้า 29) จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดง ให้เห็นว่าวิสัยทัศน์ผู้บริหารมีความเกี่ยวข้องและมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ดังเช่น งานวิจัยของ มาลัยพร สาวิสัย (2563, หน้า 99) พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร โดยใช้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการศึกษา (SWOT Analysis) ซึ่งกำหนดปัจจัยแวดล้อมภายใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างและนโยบาย ด้านผลผลิต และการให้บริการ ด้านบุคลากร ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน พบปัญหาอุปสรรค คือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงด้านการให้บริการ และการบริหารงานวิชาการ โดยระบุว่าการบริหารสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างภายในสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ในบางกลุ่มสาระและคุณภาพนักเรียนในแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน จึงทำให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร มีปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหาร งานวิชาการ โดยวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมภายในด้านการให้บริการ (Service System) ที่มีความสัมพันธ์กับงานวิชาการ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่ามาตรฐานในบางกลุ่มสาระ และคุณภาพนักเรียนในแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2, 2563, หน้า 61-64) ซึ่งมีความจำเป็นต้องศึกษาแนวทาง เพื่อนำมาพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งนี้ เพื่อนำผลวิจัยมาพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ และก่อเกิดประโยชน์ ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารให้แก่นักเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวิสัยทัศน์ผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

4. เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 112 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร 124 คน ครูจำนวน 1,177 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,301 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2564, หน้า 29-35)

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร และ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวเองของตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie R.V. and Morgan, D.W, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 23 คน ครูจำนวน 274 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ และด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ลักษณะคำถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับของ ชูศรี วงศ์รัตนะ (2562, หน้า 19)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ ชูศรี วงศ์รัตนะ (2562, หน้า 19)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมวิสัยทัศน์ผู้บริหาร และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์ และขอบเขตการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเป็นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ของ ชูศรี วงศ์รัตนะ (2562, หน้า 19)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบ ความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่าย และเนื้อหาที่กำหนดให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) และการใช้ภาษา (wording) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (index of item objective congruence: IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วนำมาปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ออกหนังสือ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้อานวยการสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ออกหนังสือเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่งผ่านระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ AMSSS+) ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยสแกนคิวอาร์โค้ด ทำแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากโรงเรียน

3. เมื่อได้รับผลการทำแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์แล้วผู้วิจัยจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบ ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามโดยตรงผ่านระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ AMSSS+) ระหว่างโรงเรียน

4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าความถี่

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย $(\bar{X})$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ (Enter method) เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 297 คน ซึ่งจำแนกเป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน คิดเป็น ร้อยละ 69.40 และเพศชาย จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 ช่วงอายุที่มากที่สุดคือ 20-30 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 48.82 และช่วงอายุที่น้อยที่สุด คือไม่เกิน 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.35 ระดับการศึกษาที่มากที่สุดคือปริญญาตรี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 67.34 และระดับการศึกษาที่น้อยที่สุดคือปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.01 ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.73 ส่วนมากดำรงตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 260 คน คิดเป็น ร้อยละ 87.54 ส่วนมากมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 และส่วนน้อยมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 21-25 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.01

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ	n = 297			
	$\bar{X}$	*S.D.*	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.44	.67	มาก	2
2. ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.36	.74	มาก	3
3. ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.47	.61	มาก	1
เฉลี่ยรวม	4.42	.64	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ระดับของวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.42, *S.D.*=.64) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$=4.4, *S.D.*=.61) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$=4.44, *S.D.*=.67) และด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ($\bar{X}$=4.36, *S.D.*=.74) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	n = 297			
	$\overline{X}$	*S.D.*	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.55	.53	มากที่สุด	2
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.57	.51	มากที่สุด	1
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.50	.58	มาก	4
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.52	.56	มากที่สุด	3
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.48	.58	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.52	.50	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$=4.52, *S.D.*=.50) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา ($\overline{X}$=4.57, *S.D.* =.51) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ($\overline{X}$=4.55, *S.D.*=.53) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\overline{X}$=4.52, *S.D.*=.56) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\overline{X}$=4.50, *S.D.*=.58) และด้านการนิเทศการศึกษา ($\overline{X}$=4.48, *S.D.*=.58) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	X_1	X_2	X_3	X	Y
X_1	1.000				
X_2	.895**	1.000			
X_3	.820**	.855**	1.000		
X	.953**	.968**	.932**	1.000	
Y	.706**	.717**	.713**	.748**	1.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r_{xy}=.748) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยตรวจสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้น ทุกตัวที่ศึกษา (Multicollinearity) โดยตรวจสอบค่าพิกัดความเผื่อ (Tolerance) ต้องมีค่าไม่ใกล้ศูนย์ (> .05) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation factor) ต้องมีค่า น้อยกว่า 10 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) จากนั้นวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

Source of Variation	*SS*	*df*	*MS*	*F*	*sig*
Regression	41.279	3	*13.760*	*125.172* **	*.000*
Residual	32.208	293	*.110*		
Total	73.487	296			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ค่าความแปรปรวนของวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ศึกษา พบว่า ไม่มีภาวะความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม (Multicollinearity) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระที่ศึกษา ทุกตัวมีความเป็นอิสระจากกันผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นลำดับต่อไปดังแสดงในตารางที่ 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	*b*	$S.E._b$	*β*	*t*	*sig*
ค่าคงที่ (*Constant*)	1.892	.149		12.731	.000
ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (X_2)	.154	.066	.228	2.325	.021
ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (X_3)	.265	.063	.325	4.236	.000
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1)	.175	.066	.235	2.635	.009
ค่าคงที่ (*a*) = 1.892					
$R = .749, R^2 = .562, S.E._{est} = .33155, F = 6.942, P = .000$					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (X_2) ด้านปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (X_3) และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .562 แสดงว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ศึกษาทั้ง 3 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 56.20 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูป คะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = a + bX_2 + bX_3 + bX_1$$

$$Y' = 1.892 + .154X_2 + .256X_3 + .175X_1$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$Z'Y = .228Z_2 + .325Z_3 + .235Z_1$

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ระดับของวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ และด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}= .748) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 56.20 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีประเด็นน่าสนใจ ซึ่งนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุวัฒน์ กาศแก้ว (2559, หน้า 130-131) ได้ศึกษามิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างวิสัยทัศน์ตลอดจนเผยแพร่แนวทางสู่การปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารสามารถ ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในความเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่เกิดจากการตกผลึกทางความคิด ประชุมอย่างมีระบบและแบบแผนตามกระบวนการและขั้นตอน การมีส่วนร่วมในการออกแบบของบุคลากรจะสร้างความสามัคคี และความสัมพันธ์ในองค์กรดียิ่งขึ้น ผู้บริหารสามารถนำเอาจุดเด่นข้อนี้นำมาสร้างเป็นยุทธศาสตร์ เพื่อแนวทางการพัฒนาในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศยิ่งขึ้น จากสาเหตุดังกล่าว จึงส่งผลให้วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากการศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญพงศ์ คงทน (2558, หน้า 130) ได้ศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะและสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ใหม่ ๆ ในการพัฒนางานวิชาการ จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}=.748) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของภานุวัฒน์ กาศแก้ว (2559, หน้า 130-131) ศึกษามิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เห็นความสำคัญของวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จึงใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทำให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางบวก พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานในการวางแผนการบริหารจัดการงานวิชาการและดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องบัท (Butt, 1993, p. 746–A) ศึกษาพฤติกรรมของ

ศึกษาธิการที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาธิการได้ใช้พฤติกรรมในการสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ คือการให้มีส่วนร่วม การให้อำนาจ ความกล้าเสี่ยง การสื่อสารอย่างชัดเจน การสร้างความไว้วางใจ การสนับสนุนนักเรียน การทุ่มเทกับงาน การเอาใจใส่ตรวจสอบวิสัยทัศน์อยู่ตลอดเวลา การจัดหาทรัพยากร การพัฒนาวิชาชีพสำหรับตนเองและสมาชิกในองค์การ ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก

4. การศึกษาวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 56.20 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเกิดประโยชน์แก่สถานศึกษา มีความรู้ความสามารถในการทำงาน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูในการปฏิบัติหน้าที่ กระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรกาญจน์ เฉียงกลาง (2562, หน้า 106-107) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้นำจะต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่เข้าใจบริบทของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก เพื่อนำวิกฤติและโอกาสมาร่วมกำหนด พัฒนา สร้างเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และต้องเผยแพร่วิสัยทัศน์ไปสู่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้วิสัยทัศน์เกิดการปฏิบัติตามเป้าหมายอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ซึ่งผู้บริหารควรมีการกำหนดเป้าหมายแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจแก่ ครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการ กิจกรรม ต่าง ๆ ตามกรอบวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ดำเนินการตามแผน หรือปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานตามกรอบวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

2. จากการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้นควรร่วมกันวางแผนจัดทำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิมอันเป็นผลจากการฝึกประสบการณ์จัดหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิมอันเป็นผลจากการฝึกประสบการณ์ ส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ หน่วยการเรียนที่ตอบสนองตามตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและสังเคราะห์ด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เช่น ด้านประสิทธิภาพการสอนของครู การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาและทำวิจัยเรื่องนี้ในสังกัดพื้นที่อื่นๆ เป็นการศึกษาในระดับสถานศึกษาหรือจังหวัดเพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **การประกันคุณภาพของสถานศึกษา**. กรุงเทพ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เจริญพงศ์ คงทน. (2558). **ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2564). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว. (2559). **มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษานครปฐม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มาลัยพร สาวิสัย. (2563). **วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ปี (ระยะเวลา 3 ปี พ.ศ. 2563-2565**. ชลบุรี:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.

สุภาวัฒน์ แสงคำมี. (2561). **ปัจจัยคุณลักษณะด้านการสื่อสารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

อรกาญจน์ เฉียงกลาง. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Butt, Marty. (1993). **What do Superintendents do to Turn Vision into Action?**. a Biography of Pragmatic Visionaries. Dissertation Abstract International, 54(3), 746-A.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing (5th ed.)**. New York: Harper. & Row.

Edward W. Smite and others, **The Educator's Encyclopedia** (New Jersey : Prentice - Hall,1971), 170.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educationaland Psychological Measurement, 30(3), p. 608.